

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

ב"ל 67863-12-20

06 מאי 2021

1

לפני: כב' השופט יוסף יוספי

התובע דוד לידור, (ת"ז - 031908528)

-

המוסד לביטוח לאומי

הנתבע

נוכחים:

התובע וב"כ עו"ד שלמה ממך
ב"כ הנתבע עו"ד מורן קונביסר, עו"ד לינוי אוזן והמתמחה מוטי חדד

פרוטוקול

ב"כ התובע

כתב הערעור הזה לא שגרתי. מדובר על תובע שעבד כעצמאי 3 שנים, שכרו היה כ – 15,000 ₪ ועקב הקורונה סגרו את המתחם שבו עבד והוא נאלץ לסגור את העסק. הוא לא ישב בבית וחיכה אלא כיתת רגליו ומצא עבודה בעוף הנגב. למעשה, לאחר חודש וחצי, הוא עבד ביוני ויולי כמה ימים ואוגוסט עבד מלא ושם לקה באירוע מוחי קשה ומאז הוא מוכר כנפגע עבודה של המוסד והוא יושב בבית. השכר שלו נקבע למעשה על בסיס אותם חודשים שעבד כמה ימים במקום שעבד. כל התקנות לעניין משבר הקורונה כולן מטיבות עם האזרח וזה יפה מאוד, אין לי טענה למוסד ברמה הישירה. פניתי לנציגי המוסד באופן פורמלי ועל זה קיבלתי תשובה שלילית ובלא פורמלי הם הסכימו איתי אך לא יכלו לעזור. גם לגבי העניין שהוא למעשה נפגע בשכרו, שהיה צריך להיחשב לו השכר לפני 3 שנים אחורה או שנה אחורה לפי גמילה חוסמת. הם הסתכלו על התקופה שהיה כשכיר ולא עצמאי והוא נפגע משמעותית וזאת בניגוד לתקנות המטיבות עם האזרח. אני מניח שנציגי המוסד אם היו יודעים על מקרה כזה היו מקבלים זאת אך אין שם מישהו שיכול לאשר זאת. אני מניח שביה"ד יכול לתקן את העוולה שנעשתה. המקרה הזה חריג. משבר הקורונה חריג.

ב"כ הנתבע

אני מצטרפת לדברי חברי שמדובר בתיק חריג בנוף.
התובע עצמו נפגע במועד הפגיעה הוא היה שכיר וזו נקודת המוצא הכי חשובה והמוסד לוקח תקופה של 3 חודשים. חברי אומר שבתוך התקופה של רבע שנה היתה תקופה שהוא היה עצמאי והוא רוצה שניקח מהשנים כשהוא הרוויח 15,000 ₪. אין לזה עיגון בתקנות או בפסיקה. כשישבנו להכין את

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

ב"ל 67863-12-20

06 מאי 2021

התיק, בחקירת נושא החישוב, דנו במוסד בשאלה מה קורה כאשר בתוך תקופת רבע השנה עבד אדם כעצמאי, יש תקנה ספציפית לגבי המקרה דנן, תקנה 5 ד לתקנות שמדברות על חישוב שכר רגיל – אם היתה לו תקופה שהוא היה עצמאי בתוך ה- 3 חודשים, מציעים כמה דרכי חישוב כאשר המוסד לוקח את הגבוה ביניהם. אופציה אחת לקחת את התקופה שהיה שכיר והשנייה או עצמאי. הם ראו שעדיף להם לחשב את השכר שלו כשכיר עם איזושהי השלמה וזה הגבוה ביניהם. המוסד פה פעל לטובתו, כי אם היה לוקח את שכרו כעצמאי מצבו היה גרוע יותר. אין כלים להתמודד עם התוצאה הזו, שבניגוד לחוק יש לקחת שכר לפני 3 שנים. אם המחוקק ירצה לשנות את הנהלים לפני משבר הקורונה נצטרך לחזור ולדון בזה. לצערי אין לי איך לסייע לו. תמיד לוקחים את החלופה הכי טובה, והתובע קיבל את החלופה הכי טובה ועשו לו איזושהי השלמה.

ב"כ התובע

לגבי התקנה 5ד – אם ההסדר הזה, אני לא רוצה 3 שנים אחורה אלא מה שקובעים לעצמאים את הגמלה שלו שלוקחים שנה אחורה. מה שהמוסד בדק, שעדיף לו לקחת את תקופת השכיר, זו היתה תקופת הקורונה שהיתה ירידה בהכנסות, יש לקחת את השנה אחורה. ברור שאין חוק כי אם היה לא היינו פה. אני יודע שרוח הדברים של המוסד הוא לעזור לאזרח. אני חושב שלבית הדין יש סמכות לקבל את המקרה החריג הזה הספציפי הזה. אם התובע היה עצמאי כשהוא נפגע היו מחשבים את שנת המס 2019.

בהסכמת הצדדים מתנהל שיג ושיח שלא לפרוטוקול

ב"כ הנתבע

אין לנו אפשרות לחרוג מהסדר התחיקתי הקיים, זה רק עניין למחוקק.

ב"כ התובע

אני שומע מביה"ד שלביה"ד אין סמכות לקבוע הסדר שאינו קיים. עם זאת, אני שומע מביה"ד שביה"ד סבור שראוי שהגוף המוסמך יבחן את הדברים. נשמח שבית הדין ירשום את הדברים.

פסק דין

1. התובענה דנן נמחקת ללא צו להוצאות. עם זאת, ביה"ד מוצא חובה להוסיף מספר הערות כפי שיפורט להלן.

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

ב"ל 20-12-67863

06 מאי 2021

2. לפנינו מקרה מצער של אדם צעיר אשר עבר פגיעה שהוכרה כפגיעה בעבודה. לאור זאת, התובע זכאי לכספים מן המוסד לביטוח לאומי וזאת במספר מישורים. עם זאת, עולה כי המצב התחיקתי הקיים אינו נותן מענה הולם והוגן לתובע דן, ומן הסתם נוגע הדבר לעוד אנשים רבים במדינה, שהיו עצמאים ובעקבות משבר הקורונה הפכו להיות שכירים. וכך היה בעניינו של התובע;

התובע עבד כעצמאי משנת 2017, וזאת בהיותו בעלים של בית מסחר לנעליים. בעקבות משבר הקורונה העסק שהיה רווחי הפך להיות לא רווחי, וזאת כדוגמת עסקים רבים במשק הישראלי ובעולם. התובע עשה את כל הניסיונות להמשיך לעבוד ולהחזיק את העסק, אך כשהבין שהדבר בלתי אפשרי עקב הירידה המשמעותית בהכנסה, ולאור הסגרים שהוטלו על מרכזי המסחר, התובע נאלץ לסגור את העסק בחודש מאי 2020. התובע גם סגר את התיק שלו כעצמאי ברשות המיסים, ובהיותו בעל משפחה פנה לחפש כל עבודה שתפרנס אותו ולו בסכום נמוך.

התובע מצא עבודה כשכיר במפעל, והגם שהשכר היה בגובה 6,000 ₪ לחודש, בערך שליש מהשתכרותו כעצמאי, התובע פנה אל המפעל והחל לעבוד שם בחודש יוני 2020. לאחר כחודשיים, ביום 4.8.20, התובע נפגע בעבודתו והתאונה הוכרה על ידי המל"ל כתאונת עבודה. בנסיבות אלה, התובע זכאי לכספים שונים. והנה, הסתבר לתובע כי על מנת לחשב את הבסיס לתשלומים שיקבל יש צורך לערוך תחשיב, הלוקח בחשבון את שלושת החודשים האחרונים שקדמו לפגיעה. דא עקא, שמדובר ב-3 חודשים שמתוכם חודשיים התובע עבד כשכיר, והחודש השלישי שקדם לאותם חודשיים היה החודש האחרון בו התובע היה עצמאי, והכנסותיו באותו חודש אחרון היו נמוכות עד מאוד, שהרי זו הסיבה שהוא נאלץ לסגור את עסקו.

וכך יוצא, שהתובע במשך מספר שנים היה עצמאי והשתכר בכל חודש כ-15,000 ₪. כשסגר את עסקו החל לעבוד כשכיר, בעקבות הקורונה, ואז נפגע. ומסתבר, כי כל התשלומים שישולמו לו מהמל"ל מתבססים על הכנסה בגובה 6,000 ₪ כשכיר במשך חודשיים האחרונים, ועל הכנסה נמוכה בחודש האחרון בו היה העסק שלו פעיל.

זהו ההסדר הקיים לגבי שכיר. לו היה התובע עצמאי ביום קרות התאונה, אזי היתה נלקחת בחשבון הכנסתו בהתאם למקדמות ששילם בסמוך לתאונה.

התובע ביקש מביה"ד לא להתייחס לחודשים שעבד כשכיר, אלא להתייחס לתקופה שעבד כעצמאי, שהרי הוא למעשה עצמאי במשך שנים ונאלץ באופן זמני לעבוד כשכיר עקב משבר הקורונה.

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

ב"ל 67863-12-20

06 מאי 2021

הגם שבקשת התובע יש בה ממש מבחינת כללי ההגיונות והצדק, הרי שהמצב התחקיתי שונה, ולבית הדין אין סמכות לחרוג ממנו. לפיכך, ראוי שהנושא יובא לפתחם של הגורמים המוסמכים לשנות את המצב התחקיתי. גורמים אלה ראוי שייקחו בחשבון שישנם עצמאים רבים שעקב משבר הקורונה נאלצו להפוך לשכירים, ואז נפגעו בעבודה. ראוי שלגבי מבוטחים כאלה יישקל הסדר שייקח בחשבון את הכנסותיהם בתקופה שהיו עצמאים. ב"כ התובע והתובע מסרו כי הם מתכוונים לפנות אל הגורמים המתאימים ולהפנות אליהם בקשה בנושא, ויש לקוות כי גורמים אלה ישקלו את הנושא בכובד ראש וימצאו פתרון הולם.

ניתן והודע היום כ"ד אייר תשפ"א, 06/05/2021 במעמד הנוכחים.

יוסף יוספי, שופט

הוקלד על ידי קמילה שופן